

REPUBLIKA HRVATSKA
ZAGREBAČKA ŽUPANIJA
DJEČJI VRTIĆ KAPLJICA
POTOČNA ULICA 4
10 298 BISTRA
tel.: 01/3390 – 022; fax.: 01/3390 – 062
e-mail: djecji.vrtic.kapljica@zg.t-com.hr
www.vrtic-kapljica.hr

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA KAPLJICA ZA PEDAGOŠKU GODINU 2017./2018.

POLJANICA BISTRANSKA, RUJAN 2017.

Sadržaj

1. UVOD	3
2. O KURIKULUMU ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE.....	4
3. POLAZIŠTE KURIKULUMA DV KAPLJICA	5
3.1. Vizija DV Kapljica	5
3.2. Misija DV Kapljica	5
4. KURIKULUM DV KAPLJICA.....	5
4.1. Načela kurikuluma	6
4.1.1. Fleksibilnost odgojno-obrazovnoga procesa u vrtiću.....	7
4.1.2. Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom.....	7
4.1.3. Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju	7
4.1.4. Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse.....	8
4.2. Vrijednosti kurikuluma	8
4.3. Ciljevi kurikuluma	9
4.3.1. Osiguravanje dobrobiti za dijete	9
4.3.2. Cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta te razvoj kompetencija	10
5. STRATEGIJE UČENJA	12
6. PROGRAMI U DV KAPLJICA.....	14
6.1. Cjelodnevni redoviti program.....	14
6.2. Višednevni programi u trajanju od jednoga do deset dana	16
(programi izleta, odlasci u kazalište, tečaj plivanja)	16
6.3. Program predškole	17
6.4. Posebni programi.....	18
6.5. Programi javnih potreba	20
7. PARTNERSTVO RODITELJA I VRTIĆA I ŠIRE ZAJEDNICE	21
8. VREDNOVANJE PROGRAMA	21

1. UVOD

** Izrazi koji se koriste u ovome tekstu, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškome ili ženskome rodu obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.*

Dječji vrtić Kapljica (u daljnjem tekstu DV Kapljica) je predškolska ustanova u kojoj se provodi rani i predškolski odgoj i obrazovanje djece u dobi od navršene prve godine života do polaska u osnovnu školu, a čiji je osnivač Općina Bistra. Ravnatelj vrtića je Carmen-Ankica Ljubić. Stručni tim vrtića čine pedagog Ana Ivanetić (zamjena za roditeljski dopust) i defektolog Anka Gulić. Na nepuno 20-satno tjedno radno vrijeme zaposlen je i zdravstveni voditelj, Nada Kudrić. Dječji vrtić godišnje polazi oko 160 djece u 7 odgojnih skupina, o kojima svakodnevno brine 14 odgojitelja i 1 odgojitelj pripravnik, a koji nastoje osigurati što sigurniji, sadržajniji i kvalitetniji boravak djece u vrtiću.

Ostali zaposleni radnici u DV Kapljica:

- **pravni, administrativni i računovodstveno-financijski poslovi(2):** voditelj računovodstva-tajnik(1), administrativno računovodstveni radnik(1)
- **pomoćno – tehnički poslovi(6):** kuharice(2), spremačice(3), domar(1).

Radno vrijeme DV Kapljica je od 5:30 do 17:30 sati.

Programi koji se provode su:

- Cjelodnevni redoviti desetosatni program
- Program predškole (program javnih potreba)
- Višednevni programi u trajanju od jednoga do deset dana
- (programi izleta, ljetovanja i zimovanja, plivanja, klizanja)
- Posebni programi:
 - *Preventivni program za djecu predškolske dobi (CAP program)*
 - *Program mjera povećavanja sigurnosti*
 - *Program engleskog jezika*
 - *Program male škole nogometa*
 - *Program ritmike i plesa*
 - *Sportski program za djecu predškolske dobi*

Programi se provode u skladu sa suvremenom koncepcijom ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, polazeći od stvarnih potreba djeteta i njegove osobnosti te se kontinuirano usklađuje s nacionalnim zahtjevima koji su sastavni dio Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Kako smo svjesni da je put razvoja kvalitete odgojno-

obrazovne prakse vrtića dugotrajan i zahtjevan posao, nastojimo da naš vrtić bude zajednica koja uči. To znači da smo svjesni potrebe za stalnim usavršavanjem i osposobljavanjem slijedeći principe cjeloživotnog učenja u cilju poticanja cjelovitog razvoja djeteta, za čuvanje i razvijanje nacionalne, duhovne, materijalne i prirodne baštine Republike Hrvatske te za europski suživot. Dijete shvaćamo kao inteligentnu i kompetentnu osobu koja uči čineći i surađujući s drugima, a pri tome kod djece razvijamo pozitivne vrijednosti kao što su uvažavanje, prihvaćanje, razvoj samosvijesti i samopouzdanja te ih učimo o njihovim pravima i obvezama.

2. O KURIKULUMU ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje polazi od sljedećih dokumenata:

- *Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)*
- *Konvencija o pravima djeteta (2001.)*
- *Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.)*
- *Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2012.)*
- *Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012.)*
- *Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.).*

Nacionalni kurikulum sadrži polazišta, vrijednosti, načela i ciljeve, generirane iz višegodišnjih iskustva razvoja odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma vrtića u Republici Hrvatskoj. Kurikulum vrtića predstavlja implementaciju Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u pojedinome vrtiću s obzirom na njegove posebnosti. Kurikulum vrtića u svakoj ustanovi oblikuje se s obzirom na specifičan kontekst tj. njezinu kulturu te kulturu i tradiciju okruženja u kojem se ustanova nalazi. Kvalitetu kurikuluma vrtića određuju kontekstualni uvjeti u njemu (kvaliteta prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja te organizacijska kultura), koje se kontinuirano propituje i unapređuje.

3. POLAZIŠTE KURIKULUMA DV KAPLJICA

Kurikulum DV Kapljica temelji se na *Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju* (NN 10/97, 107/07, 94/13), *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (2014.), te *Državnim pedagoškim standardima predškolskog odgoja i naobrazbe* (2008.).

3.1. Vizija DV Kapljica

- Mjesto po mjeri djeteta koje omogućuje socijalne interakcije djece i odraslih.
- Mjesto slobodnog kretanja koje podržava i razvija individualne interese i sposobnosti svakoga djeteta tj. razvoj njegovih kompetencija istovremeno podržavajući i profesionalni razvoj odgojitelja-praktičara. **Dječja kuća radosnog odrastanja.**

3.2. Misija DV Kapljica

- Odgovorno i s ljubavlju pristupati svakome djetetu uvažavajući njegovu osobnost i individualne potrebe. Pružiti siguran poticajno-pedagoški-prostorno-materijalni kontekst gdje svako dijete uči na prirodan i spontan način. Omogućiti razvoj odgovornog, samostalnog, radoznalog i kreativnog djeteta spremnog razumjeti i prihvatiti sebe i druge.
 - Njegovati kulturu otvorenog dijaloga u kojoj ćemo dijeliti s drugima vlastita iskustva i raspravljati o njima.

4. KURIKULUM DV KAPLJICA

Kurikulum vrtića podrazumijeva ukupnost odgojno-obrazovnih interakcija u sklopu fizičkog i socijalnog okruženja vrtića, koja uključuje djecu i odrasle. Aktivnosti djece ne strukturiraju se prema izdvojenim metodičkim područjima niti se na bilo koji način sadržajno i vremenski odjeljuju. Djeci se osiguravaju različiti izbori i osnažuje samoorganizacijski potencijal njihovih aktivnosti tj. osnažuje njihova neovisnost i samostalnost u aktivnostima. Stvaranje stimulativnog okruženja u kojem djeca imaju slobodu istraživanja i stjecanja različitog znanja, i to fizičkog (koja proizlaze iz konkretnih, senzornih iskustava djece), socijalnog (koja proizlaze iz raznovrsnih interakcija tj. izravnog iskustva življenja s drugima) i logičkog (koja

djeca izgrađuju asimilirajući nove informacije, akomodirajući prethodno znanje u skladu s novim idejama).

U organizaciji odgojno-obrazovnog procesa dijete prema svojim interesima, potrebama i mogućnostima slobodno bira sadržaje svojih aktivnosti i partnere te istražuje i uči na način koji je za njega smislen i svrhovit. Kurikulum ranog i predškolskog odgoja obilježava razvojna, otvorena i dinamična priroda. Podrazumijeva odstupanje od striktnog planiranja sadržaja učenja i aktivnosti djece u korist praćenja i podupiranja trenutnih interesa i mogućnosti djece. Odgojitelj organizira okruženje za učenje, prati i procjenjuje postojeće interese, znanje i razumijevanje djece te nastoji omogućiti njihov daljnji razvoj u sklopu novih intervencija u okruženju i stimuliranja rasprava s djecom i među djecom. Kurikulum ranog i predškolskog odgoja obilježava shvaćanje učenja kao stvaranja tj. konstruiranja i sukonstruiranja znanja. Znanje se shvaća kao konstrukcija osobe koja uči i ovisi o njezinu prethodnom iskustvu. Djecu se kontinuirano osposobljava za samoprocjenu te im se osigurava iskustvo preuzimanja odgovornosti i prakticiranje odgovornog ponašanja.

U planiranju kurikuluma posebno je važno pažljivo praćenje, promatranje i razumijevanje djece, kao i dokumentiranje njihovih aktivnosti – *razvojna mapa skupine*. Dokumentiranje i zajedničko interpretiranje aktivnosti djece predstavlja podlogu za pripremu okruženja, primjerenih odgojno-obrazovnih intervencija odgojitelja i usklađivanja njegova cjelokupnoga odgojno-obrazovnog rada s individualnim različitostima djece (različitim interesima, mogućnostima, potrebama, predznanjem, stilovima učenja).

Planiranje kurikuluma temelji se na kvalitetnoj komunikaciji i profesionalnoj suradnji odgojitelja, kao i drugih stručnih djelatnika vrtića. Ono uključuje zajedničko promišljanje, realizaciju i evaluaciju odgojno-obrazovnog procesa, odražavajući uvjerenje da je kvalitetna odgojno-obrazovna praksa kolektivno, a ne individualno postignuće.

4.1. Načela kurikuluma

Kurikulum DV Kapljica utemeljen je na *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (2014.) i njime utvrđenim načelima. Načela, koja čine vrijednosna uporišta, dio su bitne sastavnice kojom se osigurava unutarnja usklađenost svih sastavnica kurikuluma i partnersko djelovanje sudionika u izradi i primjeni kurikuluma.

Načela su:

- Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću
- Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom
- Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju
- Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse

4.1.1. Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću

Temeljna pretpostavka za uspješno ostvarivanje ovog načela u vrtiću je fleksibilnost svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa, a posebice onih profesionalno angažiranih i odgovornih za visoku razinu kvalitete ustanove u cjelini. Prihvatanjem i primjenom ovog načela omogućuje se razvoj vrtića u smjeru kvalitetne zajednice koja uči. U takvoj zajednici prihvaćaju se i stvaraju uvjeti za uspješno zadovoljavanje potreba pojedinaca, poštovanje njihovih prava i razvoj njihovih potencijala osobnim tempom. Također se osiguravaju nužni uvjeti za primjereno odgovaranje na aktualne potrebe roditelja – partnera u odgojno-obrazovnome procesu. U vrtiću nije primjereno postavljanje striktnih shema (vremenskih, prostornih, organizacijskih i sl.), jer one ograničavaju prihvaćanje individualno različitih ritmova djece tj. usporavaju i/ili onemogućavaju puninu razvoja njihovih potencijala. Primjer fleksibilnosti odgojno-obrazovnog rada u našem vrtiću potkrepljujemo različitim projektima nastalim iz interesa djece.

4.1.2. Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom

Obitelj i vrtić dva su temeljna sustava u kojima dijete uči o sebi, stječe znanja o sebi i svijetu pa su stoga upućeni na međusobnu suradnju. Roditelje prihvaćamo kao ravnopravne partnere koji ustanovu obogaćuju svojim individualnim posebnostima. Informiramo ih o aktivnostima djece i uključujemo u rad putem kutića za roditelje, internetske stranice stranice, razvojnih mapa, radionica, ispitivanjem mišljenja, zajedničkih akcija i boravka roditelja u grupi.

4.1.3. Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju

Kontinuitet u radu osiguravamo na više načina; suradnjom s osnovnom školom i lokalnom zajednicom i kontinuiranim podizanjem razine osobnih i profesionalnih kompetencija. Kako bi se djeci olakšao prijelaz iz vrtića u školu, surađivati ćemo sa stručnim timom osnovne škole Bistra u obliku posjeta školi, upoznavanja stručnog tima i učitelja iz osnovne škole. Kontinuiranu suradnju s lokalnom zajednicom ostvarujemo surađujući s Općinom Bistra, Općinskom knjižnicom i čitaonicom Bistra, Policijskom postajom Zaprešić, Domom zdravlja Bistra te ostalim institucijama i udrugama prema potrebi. Podizanje razine osobnih i

profesionalnih kompetencija ostvarujemo individualnim i grupnim stručnim usavršavanjima svih stručnih djelatnika vrtića na razini ustanove i izvan nje.

4.1.4. Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse

Nastojimo kontinuirano istraživati i unapređivati praksu stručnih djelatnika vrtića, u smjeru razvoja refleksivne prakse. **Kolektivna podrška – refleksija i samorefleksija** radi se jednom mjesečno na razini svih skupina po smjenama, samouvid u vlastitu praksu i razmjena stručnih iskustava na relaciji odgojitelj-pedagog.

4.2. Vrijednosti kurikuluma

Vrijednosti predstavljaju stalni orijentir za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva i potku odgojno-obrazovnog sustava od rane i predškolske dobi djeteta do završetka njegova školovanja. *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* promiče planiranje i djelovanje odgoja i obrazovanja utemeljenog na vrijednostima koje bi iz perspektive povijesti, kulture, suvremenih događaja i projekcija budućnosti trebale unapređivati intelektualni, društveni, moralni, duhovni i motorički razvoj djece, a to su:

- znanje,
- identitet,
- humanizam i tolerancija,
- odgovornost,
- autonomija,
- kreativnost.

Naš vrtić je naglasio rad na sljedećim vrijednostima:

- razvijanje svijesti o vlastitim pravima i odgovornostima
- stvaranje pozitivne slike o sebi te prihvaćanje i podržavanje različitosti identiteta svakog pojedinca
- aktivno stjecanje znanja
- razvijanje vještina suradničkog učenja
- razvijanje osobne autonomije i emancipacije djeteta
- poticanje razvoja divergentnog mišljenja djeteta

4.3. Ciljevi kurikuluma

4.3.1. Osiguravanje dobrobiti za dijete

Osiguravanje **dobrobiti za dijete** što podrazumijeva usmjerenost planiranja odgojno-obrazovnog procesa na dijete i njegovu dobrobit što proizlazi iz znanja i očekivanja odgojitelja te njegovih shvaćanja djeteta. Dobrobit djeteta uključuje **osobnu, emocionalnu i tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit djeteta.**

- *Osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit uključuje subjektivan osjećaj; biti zdrav, zadovoljan i osjećati se dobro, a podrazumijeva:*
 - razvoj motoričkih vještina
 - usvajanje higijenskih, prehrambenih i kretnih navika kao preduvjeta zdravlja
 - uživanje u različitim interakcijama i aktivnostima
 - otvorenost djeteta prema svijetu oko sebe i prema novim iskustvima
 - smirenost (odsutnost osjećaja ugroženosti, nemira, zabrinutosti)
 - samoprihvatanje djeteta (nepotiskivanje emocija, prihvatanje sebe)
 - samopoštovanje i samosvijest djeteta
 - sposobnost privremene odgode zadovoljavanja svojih potreba
 - razvoj identiteta djeteta (osobnog i socijalnog)
 - spremnost djeteta na donošenje odluka koje se odnose na njegove aktivnosti
 - razvoj samostalnosti mišljenja i djelovanja
 - procjenjivanje mogućih posljedica svojih akcija tj. razmatranje načina njihova ostvarenja
 - inicijativnost i inovativnost djeteta
 - samoiniciranje i samoorganiziranje vlastitih aktivnosti
 - promišljanje i samoprocjena vlastitih aktivnosti i postignuća.

- *Obrazovna dobrobit uključuje uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...):*
 - radoznalost i inicijativnost djeteta
 - kreativnost, stvaralački potencijal djeteta
 - percepcija sebe kao osobe koja može i voli učiti
 - otkrivanje radosti i korisnosti učenja
 - propitivanje vlastitih ideja i teorija (metakognitivne sposobnosti djeteta)

- stvaranje i zastupanje novih ideja
 - argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja
 - identifikaciju različitih izvora učenja i njihovu raznovrsnu primjenu
 - idejnu izradu i vođenje projekata (djetetovih i onih potaknutih od odgojitelja)
 - visoku uključenost djeteta u odgojno-obrazovne aktivnosti (zaokupljenost)
 - osvještavanje procesa vlastitog učenja, upravljanja njime i postupno preuzimanje odgovornosti za taj proces
 - samoprocjenu djeteta u području učenja.
- *Socijalna dobrobit* odnosi se na uspješno interpersonalno (socijalno) funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija, a uključuje:
- razumijevanje i prihvaćanje drugih i njihovih različitosti (proizašlih iz vjerskih, rasnih, nacionalnih, kulturoloških i drugih različitosti ili posebnih potreba)
 - usklađenost s obrascima, pravilima, normama i zahtjevima socijalne grupe/zajednice
 - uspostavljanje, razvijanje i održavanje kvalitetnih odnosa djeteta s drugom djecom i odraslima
 - aktivno sudjelovanje, pregovaranje i konstruktivno rješavanje konfliktnih situacija
 - zajedničko (usklađeno) djelovanje djeteta s drugima (djecom i odraslima)
 - etičnost, solidarnost i tolerancija djeteta u komunikaciji s drugima
 - mogućnost prilagodbe djeteta novim, promjenjivim situacijama i okolnostima (fleksibilnost i adaptabilnost)
 - percepciju sebe kao važnog dijela zajednice/okruženja
 - osjećaj prihvaćenosti i pripadanja
 - percepciju sebe kao člana zajednice koji ima priliku i mogućnosti pružanja doprinosa zajednici
 - odgovorno ponašanje djeteta prema sebi i drugima.

4.3.2. Cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta te razvoj kompetencija

Navedeni cilj uključuje **kompetencije djece** koje su **razvojne**, nisu statične pa se potiče njihov razvoj i prati kontinuirano, a ne jednokratno ili povremeno (jednokratnim, periodičkim mjerenjem). Uključuje uspješnost djeteta u obavljanju određenih aktivnosti. Određuje splet više različitih kompetencija, čiji se pojavni oblici suptilno pretapaju s pojavnim oblicima mnogih drugih kompetencija. Zato se kompetencije djece procjenjuju **cjelovito**, a ne izdvojeno iz konteksta cjeline ostalih. Djeca jednake kronološke dobi mogu se u velikoj mjeri

razlikovati po svojim razvojnim mogućnostima i kompetencijama. Zato se kompetencije potiču i promatraju u kontekstu razvojnih mogućnosti svakog djeteta posebno, a **ne njegove kronološke dobi**. Posebna pažnja posvećuje se **kompetencijama** koje u ranoj dobi predstavljaju okosnicu razvoja svih ostalih, a osobito razvoju *samopoštovanja*, *samopouzdanja* i *pozitivne slike djeteta o sebi*.

Komunikacija na materinskome jeziku

- pravilno usmeno izražavanje, izražavanje i bilježenje vlastitih misli, osjećaja, doživljaja i iskustva u različitim aktivnostima
- razvoj svijesti u uporabi jezika, o utjecaju jezika na pozitivan i društveno odgovoran način
- uporaba i razumijevanje važnosti i korisnosti pisanja

Komunikacija na stranim jezicima

- upoznavanje, razumijevanje i smisljeno korištenje stranog jezika
- poticanje međukulturnog razumijevanja
- poticanje upoznavanje drugih kultura i običaja

Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju

- razvijanje i primjena matematičkog mišljenja u rješavanju problema
- istraživanje, otkrivanje i zaključivanje o zakonitostima u svijetu prirode te primjena prirodoslovnog znanja u svakodnevnom životu
- razumijevanje promjena u prirodi uzrokovanih ljudskom djelatnošću te razvoj odgovornosti za očuvanje prirode i njezinih resursa

Digitalna kompetencija

- upoznavanje informacijsko-komunikacijske tehnologije i mogućnostima njezine uporabe na primjeren i koristan način

Učiti kako učiti

- poticanje stvaranja strategije vlastitog učenja (umjesto usvajanja sadržaja poučavanja)

Socijalna i građanska kompetencija

- razvoj odgovornog ponašanja, pozitivnog i tolerantnog odnosa prema drugima
- razvoj samopoštovanja i poštovanja drugih
- uzajamno pomaganje i prihvaćanje različitosti
- učinkovito življenje i razvoj demokratskih odnosa u vrtiću, zajednici, društvu na načelima pravednosti i mirotvorstva
- uključivanje djece u donošenje odluka koje se odnose na njihovo življenje u vrtiću

Inicijativnost i poduzetnost

- stvaralaštvo, inovativnost i spremnost djeteta na preuzimanje rizika, samoiniciranje, samoorganiziranje, planiranje i vođenje vlastitih aktivnosti

Kulturna svijest i izražavanje

- razvoj svijesti djeteta o lokalnoj, nacionalnoj i svjetskoj kulturnoj baštini
- razumijevanje kulturne i jezične raznolikosti Europe i svijeta
- razvoj svijesti o važnosti estetskih čimbenika u vrtićkim aktivnostima i svakidašnjem životu

5. STRATEGIJE UČENJA

Donošenjem strategije ovog Kurikuluma teži se osiguranju uvjeta potrebnim za cjeloviti razvoj svakog djeteta. Odgojno-obrazovne ishode donose odgojitelji i stručni tim poznavajući potrebe djece (tjelesne, emocionalne, spoznajne, socijalne, komunikacijske i sl.), te njihove individualne potencijale, a odnose se na razvoj temeljnih kompetencija: znanja, vještina, stavova, kreativnosti, inovativnosti, kritičkog mišljenja, inicijativnosti, estetskog vrednovanja, odgovornosti, odnosa prema sebi, drugima i okolini i dr. Pri tom je igra osnovni model učenja i cjelovitog razvoja djeteta.

To se postiže otvorenim didaktično-metodičkim sustavom koji djeci i djelatnicima u odgoju i obrazovanju omogućuje slobodu u izboru sadržaja, metoda i oblika rada što je preduvjet razvoja kreativnog mišljenja, autonomije i odgovornosti. Pri tom je zadaća odraslih pružati odgovarajuće poticaje i inicijativu za suradničko učenje. Način na koji potičemo aktivno i suradničko učenje djece jest konstantno stvaranje primjerenog okruženja. Stimulirajuće okruženje jest ono u kojem prevladavaju pozitivne društvene interakcije i međusobno povjerenje. U takvom okruženju djeca razvijaju socijalne vještine i kompetencije. Odgojitelji podržavaju suradničko učenje djece kroz posebne strategije podrške, odnosno stvarajući prostorni i materijalni kontekst, vremenski, socijalno-emocionalni i sl., vodeći pri tom računa o spoznajama psihologije ranoga razvoja. Ovdje su posebno važne činjenice da dijete u procesu aktivnog učenja samo inicira aktivnosti na temelju vlastitih interesa, samo bira materijale i odlučuje što će s njima učiniti. U procesu aktivnog istraživanja materijala, tijekom kojeg dijete ima direktno iskustvo manipuliranja, preoblikovanja i kombiniranja, koristi se svim osjetilima a svoje iskustvo verbalizira.

Strategije podrške kroz:

1) prostorno materijalni kontekst – bogato i poticajno prostorno-materijalno okruženje omogućuje slobodan izbor aktivnosti djeci različitih interesa i razvojnih razina te međusobno stupanje u interakciju. Odgojitelj organizira prostor za igru djece u jasno prepoznatljive centre aktivnosti koji su djeci privlačni i ugodni za boravak, dajući osjećaj topline i sigurnosti. Materijali su složeni na dohvat djece, u dovoljnim količinama, primjereni razvojnim kompetencijama i interesima djece, sigurni, uredni i estetski vrijedni. Pravilno strukturiran prostor svojim rasporedom centara djeci omogućuje različite socijalne interakcije, u manjim ili većim grupama, ali istovremeno nudi priliku za osamu djeteta i njegovu samostalnu aktivnost. Kroz bogatu ponudu konkretnih i djetetu zanimljivih materijala potiče se aktivno konstruiranje znanja tj. učenje činjenjem. Raznovrsnost, dostupnost, količina i način ponude materijala promovira neovisnost i autonomiju učenja djeteta.

2) vremenski kontekst – organizacija vremenskog konteksta je fleksibilna u smislu usklađivanja djetetovih potreba, interesa, njegovog biološkog ritma i rutine koju zahtijeva organizacija rada u vrtiću. U promišljanju vremenskog konteksta osnovno je načelo da svaki trenutak življenja djeteta u vrtiću ima jednaku važnost i jednak odgojno-obrazovni potencijal.

3) socijalni kontekst – u interakciji s djetetom odgojitelj njeguje stav koji neće biti poučavateljski, već nedirektivni. U svrhu poticanja socio-emocionalnog razvoja kao temelja razvoja kompetentnog djeteta, odgojitelj razvija i njeguje empatijom vođenu komunikaciju s djetetom. Na taj način slijedi djetetove individualne potrebe i inicijativu. Uvažavajući sigurnost svakog djeteta, odgojitelj je djetetu emocionalno dostupan, komunicira s njim na način da mu pruža osjećaj ohrabrenja i podrške, prijateljstva, po potrebi utjehe, razvijajući osjećaje bliskosti i privrženosti. To čini promatrajući i prateći djetetovo ponašanje, njegovu verbalnu i neverbalnu komunikaciju. Djetetovu prirodnu potrebu da istražuje, upoznaje i razumije vlastito okruženje, odgojitelj podržava svojom zainteresiranošću, entuzijazmom i oduševljenjem. To čini i verbaliziranjem djetetovih postupaka, postavljanjem otvorenih i poticajnih pitanja te dijeljenjem optimističnih opažanja o svemu što nas okružuje. Pokazujući poštovanje i radosno zanimanje za sve ono što kod djeteta izaziva divljenje i čuđenje, odgojitelj stvara bazu za razvoj mašte i stjecanje novih spoznaja i iskustava. S obzirom na važnost razvoja sposobnosti samoregulacije ponašanja, odgojitelj usmjerava i prema potrebi modificira ponašanje djeteta, na način da djetetu daje jasne upute, da objašnjava posljedice pojedinog ponašanja, da dogovara jasna pravila te verbalnim i neverbalnim putem dijete opskrbljuje jasnim povratnim informacijama.

6. PROGRAMI U DV KAPLJICA

Programi odgoja i obrazovanja predškolske djece polaze od stvarnih potreba djeteta kao cjelovite dinamične osobnosti koja se nalazi u stalnoj interakciji s fizičkim i socijalnim okruženjem. Programi se temelje na humanističkim vrijednostima s ciljem poticanja cjelovitog razvoja djeteta uvažavajući razvojne potrebe i mogućnosti djeteta.

U funkcionalnom smislu cjelovitih programa, koji ima za cilj poticanje i razvoj svih aktualnih i potencijalnih sposobnosti djeteta (tjelesnih, umnih, osjećajnih i društvenih), razvijamo i pojedinačne specijalizirane, komplementarne, interesne programe s ciljem poticanja razvoja pojedinih djetetovih sposobnosti.

6.1. Cjelodnevni redoviti program

Cjelodnevni redoviti *desetosatni* program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi prilagođen je razvojnim potrebama djeteta te njegovim mogućnostima i sposobnostima.

Obilježja programa:

Ciljevi i zadaće redovitog programa usmjereni su na očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta te poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija i svih djetetovih aktualnih i potencijalnih sposobnosti i vještina (tjelesnih, intelektualnih, socio-emocionalnih i izražajnih), uz naglašenu komunikacijsku i interakcijsku komponentu.

Ciljevi programa:

- **poticanje i podržavanje djetetove prirodne znatiželje omogućavanjem učenja istraživanjem, otkrivanjem, eksperimentiranjem, učenjem u realnim životnim situacijama, obogaćivanjem djetetova doživljaja, poticanjem akcije djeteta.**

Namjena programa	<ul style="list-style-type: none"> - psiho-fizički razvoj djeteta rane i predškolske dobi - inkluzija djece sa posebnim potrebama
Nositelji programa	<ul style="list-style-type: none"> - odgojitelji - stručni suradnici
Način realizacije	<ul style="list-style-type: none"> - istodobno podupiranje različitih aspekata cjelovitoga razvoja djeteta te ujedinenje različitih područja njegova učenja - inkluzivno okruženje tj. poštivanje i prihvaćanje svakog oblika različitosti djece i njihovih obitelji - istodobno održavanje različitih aktivnosti djece - osiguravanje prilike djeci da vlastite aktivnosti razvijaju u smjeru koji je za njih svrhovit - poticanje na samoprocjenu i preuzimanje odgovornosti za svoje izbore i ponašanje
Vremenik aktivnosti programa	<ul style="list-style-type: none"> - tijekom cijele pedagoške godine 2017./2018.
Način vrednovanja	<ul style="list-style-type: none"> - dnevna i tjedna zapažanja - tromjesečna zapažanja - foto i video dokumentacija - razvojna mapa skupine - refleksivne radionice

6.2. Višednevni programi u trajanju od jednoga do deset dana (programi izleta, odlasci u kazalište, tečaj plivanja)

Cilj programa (izlet, kazalište, muzej, tečaj plivanja)	Djetetu omogućiti široki spektar poticaja i iskustvenog učenja putem organiziranih odlazaka izvan vrtića.
Namjena programa	<ul style="list-style-type: none"> - stvaranje kazališne publike od najranije dobi - senzibilizacija djeteta za dramatizaciju - bogaćenje dječjeg iskustva - naučiti dijete plivati
Nositelj programa	<ul style="list-style-type: none"> - kazališta i muzeji grada Zagreba - PK Olimp –Terme Tuhelj
Način realizacije	- partnerstvo vrtića i roditelja te vanjskih subjekata
Vremenik aktivnosti programa	- tijekom pedagoške godine 2017./2018.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	<ul style="list-style-type: none"> - izjave djece - dnevna i tjedna zapažanja - tromjesečna zapažanja - foto i video dokumentacija - razvojna mapa skupine - refleksivne radionice - anketni upitnici za roditelje

6.3. Program predškole

Cilj programa	- Osigurati svakom djetetu u godini dana prije polaska u osnovnu školu optimalne uvjete za razvijanje i unaprjeđivanje vještina, navika i kompetencija te stjecanje spoznaja i zadovoljavanje interesa koji će mu pomoći u prilagodbi na nove uvjete života, rasta i razvoja u školskom okruženju.
Namjena programa	- Osnovna zadaća programa je razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja. Pružiti djetetu praktične vještine i poučiti ga povjerenju u vlastite sposobnosti. - Komunikacija na materinskom jeziku, elementarna komunikacija na stranim jezicima, matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji, digitalne kompetencije, učiti kako učiti, socijalne i građanske kompetencije, inicijativnost i poduzetništvo, kulturna svijest i izražavanje te motoričke kompetencije primjerene dobi.
Nositelj programa	- odgojitelji: <i>Alenka Viduka i Ana Puzjak (skupina Patkice)</i> ,
Način realizacije	- istodobno podupiranje različitih aspekata cjelovitoga razvoja djeteta te ujedinjenje različitih područja njegova učenja - inkluzivno okruženje tj. poštivanje i prihvaćanje svakog oblika različitosti djece i njihovih obitelji - istodobno održavanje različitih aktivnosti djece - osiguravanje prilike djeci da vlastite aktivnosti razvijaju u smjeru koji je za njih svrhovit - poticanje na samoprocjenu i preuzimanje odgovornosti za svoje izbore i ponašanje
Vremenik aktivnosti programa	- 1. listopada 2017. – 31. svibanj 2018.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	- izjave djece - dnevna i tjedna zapažanja - tromjesečna zapažanja - foto i video dokumentacija - razvojna mapa skupine - refleksivne radionice - anketni upitnici za roditelje

6.4. Posebni programi

Program	<i>CAP PROGRAM – program prevencije zlostavljanja djece</i>
Cilj programa	Poučiti dijete da ima pravo biti sigurno, jako i slobodno.
Namjena programa	Pružiti djetetu praktične vještine i poučiti ga povjerenju u vlastite sposobnosti.
Nositelj programa	Stručni tim vrtića: pedagog Ana Ivanetić, defektolog Anka Gulić Odgojitelji: Nikolina Jurković i Ana Jumić
Način realizacije	- predavanje za roditelje - radionice za djecu - razgovor - igrokazi
Vremenik aktivnosti programa	- ožujak – lipanj 2018. - 3 dana/ 30 min.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Evaluacijske liste za roditelje za unapređenje programa i povratno mišljenje o programu.

Program	PROGRAM MJERA POVEĆAVANJA SIGURNOSTI	PROGRAM ENGLESKOG JEZIKA	MALA ŠKOLA NOGOMETA	PROGRAM RITMIKE I PLESA	SPORTSKI PROGRAM ZA DJECU PREDŠKOLSKE DOBI
Cilj programa	Sigurno i stabilno okruženje.	Graditi i razvijati komunikaciju na engleskom jeziku.	Svladavanje osnovnih motoričkih znanja iz nogometa.	Koordiniranje različitih dijelova tijela u pokretu.	Steći naviku tjelovježbe, te razvoj motoričkih sposobnosti.
Namjena programa	Zdrav i siguran razvoj djeteta.	Svladavanje vještine govora stranog jezika. Namijenjeno djeci u dobi od 4 do 7 godine.	Stjecanje socijalnih vještina. Dobna skupina od 4 do 7 godine.	Razvoj ličnosti koji objedinjuje fizičke, emotivne i intelektualne sposobnosti djeteta.	Poticanje na socijalizaciju, međusobno pomaganje, <i>fair play</i> , zdrav način života, te pozitivan stav prema sportu.
Nositelj programa	Odgovornici i ostali radnici.	Društvo za rano učenje stranih jezika - Jezici Eklata, Split.	NK Bistra, Bistra	Udruga ART akademija, Zaprešić.	Sportsko društvo Minići – udruga, Zaprešić.
Način realizacije	Nadzor osoba koje ulaze u vrtić, zaključavanje vrtića od 9 do 14 sati, nadzor djece u unutrašnjim i vanjskim prostorima vrtića.	igra pjesmice igrokazi	Grupni treninzi na vanjskom sportskom terenu i u dvorani OŠ Bistra.	Grupni treninzi u dvorani vrtića	Grupni treninzi u dvorani vrtića
Vremenik aktivnosti program	Tijekom cijele pedagoške godine 2017./2018.	Listopad 2017. do svibanj 2018.	Listopad 2017. do svibanj 2018	Listopad 2017. do svibanj 2018	Listopad 2017. do svibanj 2018
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Evaluacijski upitnici za radnike vrtića i roditelje u svrhu korištenja podataka za unapređenje sigurnosti svih korisnika vrtića.				

6.5. Programi javnih potreba

Program	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Program predškole</i> - program u godini dana prije polaska u osnovnu školu za djecu koja nisu polaznici dječjega vrtića
Cilj programa	<ul style="list-style-type: none"> - Osigurati svakom djetetu u godini dana prije polaska u osnovnu školu optimalne uvjete za razvijanje i unaprjeđivanje vještina, navika i kompetencija te stjecanje spoznaja i zadovoljavanje interesa koji će mu pomoći u prilagodbi na nove uvjete života, rasta i razvoja u školskom okruženju.
Namjena programa	<ul style="list-style-type: none"> - Osnovna zadaća programa je razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja. Pružiti djetetu praktične vještine i poučiti ga povjerenju u vlastite sposobnosti. - Komunikacija na materinskom jeziku, elementarna komunikacija na stranim jezicima, matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji, digitalne kompetencije, učiti kako učiti, socijalne i građanske kompetencije, inicijativnost i poduzetništvo, kulturna svijest i izražavanje te motoričke kompetencije primjerene dobi.
Nositelji programa	<p>Odgojitelji-voditelji programa predškole <i>Zdenka Brcko i Nikolina Jurković</i></p>
Način realizacije	<ul style="list-style-type: none"> - istodobno podupiranje različitih aspekata cjelovitoga razvoja djeteta te ujedinjenje različitih područja njegova učenja - inkluzivno okruženje tj. poštivanje i prihvaćanje svakog oblika različitosti djece i njihovih obitelji - istodobno održavanje različitih aktivnosti djece - osiguravanje prilike djeci da vlastite aktivnosti razvijaju u smjeru koji je za njih svrhovit poticanje na samoprocjenu i preuzimanje odgovornosti za svoje izbore i ponašanje
Vremenik aktivnosti programa	<ul style="list-style-type: none"> - 1. listopada 2017. – 31. svibnja 2018. - od 16 do 19 sati - 2 – 3 puta tjedno
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	<ul style="list-style-type: none"> - izjave djece - dnevna i tjedna zapažanja - tromjesečna zapažanja - foto i video dokumentacija - razvojna mapa skupine - refleksivne radionice - anketni upitnici za roditelje

7. PARTNERSTVO RODITELJA I VRTIĆA I ŠIRE ZAJEDNICE

Pretpostavke za građenje i održavanje suradničkih/ partnerskih odnosa su poštovanje, prihvaćanje različitosti, ohrabrivanje, podržavanje, aktivno slušanje i ostala ponašanja koja omogućavaju reciprocitet u razmjeni informacija u svezi s djetetom te primjereno i usklađeno odgojno-obrazovno djelovanje prema djetetu (roditelja i odgojitelja), a sve s ciljem djetetove dugoročne dobrobiti. Šira lokalna zajednica značajan je resurs koji umnogome može pridonijeti kvaliteti izvanobiteljskog odgoja djeteta rane i predškolske dobi.

8. VREDNOVANJE PROGRAMA

Osiguravanje visoke razine kvalitete odgojno-obrazovne prakse u koju su integrirane vrijednosti kurikulumu temeljna je zadaća svih djelatnika uključenih u odgojno-obrazovni proces. U tom smislu potrebno je kontinuirano promišljati, pratiti, diskutirati i evaluirati odgojno-obrazovnu praksu i djelovati u smjeru njezina stalnog unapređenja.

U dječjem vrtiću Kapljica provodit će se samovrednovanje kao kvalitetan i učinkovit način poticanja promjena na bolje. Usmjereni smo na utvrđivanje dobre prakse, standarda kvalitete odgojno-obrazovnog rada, te nakon objektivnijeg utvrđivanja trenutnog stanja, određivanja područja promjena i unapređivanja prakse. Vrednovanje unaprijed određenih područja i pokazatelja provodit će se putem refleksija odgojno-obrazovne prakse te uporabom lista praćenja, lista procjene, upitnika, anketa te uvidom i analizom pedagoške dokumentacije. Cilj ovakvog načina rada je dublje promišljanje kulture vrtića, bolje razumijevanje djeteta i sagledavanje vlastitih postupaka. Zajedničke kvalitetne rasprave sudionicima odgojno-obrazovnog procesa omogućit će kvalitetno suradničko učenje.